



PLES  
U VÉVODKYNĚ

MARTINA MONOŠOVÁ

motto

# Ples u vévodkyně

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na  
[www.motto.cz](http://www.motto.cz)  
[www.albatrosmedia.cz](http://www.albatrosmedia.cz)

**motto**

**Martina Monošová**

**Ples u vévodkyně – e-kniha**  
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.  
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována  
bez písemného souhlasu majitelů práv.

  
**ALBATROS MEDIA**

PLES  
U VÉVODKYNĚ





# PLES U VÉVODKYNĚ

MARTINA MONOŠOVÁ

Praha 2022

*Přeložila Klára Krasula*

© Martina Monošová, 2022

Translation © Klára Krasula, 2022

Cover photo © Gromovataya / Shutterstock.com

ISBN tištěné verze 978-80-267-2350-9

ISBN e-knihy 978-80-267-2352-3 (1. zveřejnění, 2022) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-2353-0 (1. zveřejnění, 2022) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-267-2351-6 (1. zveřejnění, 2022) (ePDF)

*„V moci, utrpení a smrti býváme sami.  
Jen láska z nás dělá součást všeho.“*

*Martina Monošová*

*Věnuji Mirce. Chybíš mi! R. I. P.*



# I. NEŽ SE KRÁSNÁ NEZNÁMÁ PROBERE

*Konec léta, I. P. 1531*

## 1.

Lorenza de Frantelli, baronka de Nançay, se chystala do poště. Na klekadle právě odříkala modlitbu, když její rozespalou pozornost navzdory zvukům bouřky upoutalo cosi nezvyklého, cosi jako bouchání na hlavní bránu. Zasekla se uprostřed věty a chvíli jen napínala uši. V rozlehlých a studených hradbách zámku Anet obvykle zaslechla jen klapot koňských kopyt z nádvoří, když se přes den či v noci vracel správce z města, nebo kroky služebnictva na chodbách. Ale při počasí, které teď venku vládlo, při ohlušujícím hučení větru, náporch deště a občasném burácení hromu, si mladá rozespalá baronka nemohla být jistá, co vlastně slyšela.

Zvědavost ji však rychle probrala. Přiskočila ke dveřím a nedočkavě na ně položila dlaně, až jí jediný zlatý prsten slabě klepl o dřevo. Pevně na ně přitiskla ucho, ale nic zvláštního nezaslechla. Čepec na spaní se jí přitom sesunul na stranu, až jí zpod něj vypadlo několik jako uhel černých kudrnatých pramenů, které orámovaly pěknou souměrnou tvář se stále ještě dětsky baculatými tvářemi a výraznými očima oříškové barvy. Kdyby opravdu na zámek zavítala v tak pozdní dobu návštěva, za dveřmi její komnaty by to už vřelo. Ale ať se pokoušela napínat uši sebevíc, žádný rámus nezaslechla. Na dlažbě ani po schodech se nerozléhal zvuk

kroků spěchajícího služebnictva. Koneckonců ani nikoho neočekávali, určitě ne tak pozdě, a vlastně možná už nikdy. Návštěvy za ní nechodily, a i když paní tohoto zámku nebyla, potěšilo by ji, kdyby se v tichém životě předčasně vdovy začalo zase něco dít. Cokoliv.

Se stejnou nadějí ještě přistoupila k oknu a odhrnula těžké závěsy. Kvůli své poměrně nízké postavě by si musela stoupnout na špičky, aby vůbec viděla ven, ale nakonec si to i vzhledem k tomu nečasu venku rozmyslela. Ve světle blesků by se přes barevné vitrážové plošky oken stejně rýsovaly jen kymácející se větve stromů, které ohromná síla větru ohýbala skoro až k zemi. Ráno najdou na okraji lesa vyvrácenou vysokou starou borovici.

Napadlo ji, že by měla zaběhnout dolů a přesvědčit se, že je všechno v pořádku. Ty zvuky před chvílí si přece nevymyslela! Ale neslušelo se, aby šlechtična bezdůvodně bloudila po nocích dlouhými chodbami rozlehlého zámku. Už tak ji, Lombardanku, služebné určitě měly za podivínku.

Mladá baronka se ztrápeně vrátila ke klekadlu, zabořila kolena do vlastních stop v poměrně vydřeném sametu jantarové barvy a přitom jí pohled sklouzl po županu přehozeném přes pelest postele. Jeho jemná výšivka pamatovala mnohem vášnivější časy.

Při vzpomínce na manželovo ohnivé objetí během jejich první a jediné společné noci před dvěma lety si povzdechla tak hluboce, až se jí z toho zatočila hlava – vždy se jí při té vzpomínce udělalo slabo...

Ach, nejdražší Roger! Jak moc jí chyběl!

V tu jedinou společnou noc nepočala a manželství se tak nenaplnilo, proto nevěděla, zda ji z panství nepošlou pryč.

Podle Salického práva jí tu v podstatě nic nepatřilo, ale zatím ji odsud nikdo nevyháněl. Rogerův dědeček, majitel zámku, vévoda Louis de Brézé, ji tu celou tu dobu zjevně trpěl jen jako poslední živou památku na nebohého milovaného vnuka. Jenže před měsícem zemřel i vévoda de Brézé, a tak baronka Lorenza netušila, co s ní bude. Vždyť do rodiny pokrevně vůbec nepatřila. Vlady na zámku Anet se teď ujala Diana, vdova po vévodovi, takže opět hrozilo, že ji kdykoliv požádá, aby si sbalila věci a odešla. Jenže Lorenza neměla kam jít.

Diana, druhá manželka vévody de Brézé, Lorenzu nikdy neměla ráda a nic na tom neměnil ani fakt, že se k ní navelek chovala uctivě. Po Rogerově tragické smrti na bojišti ale musela okamžitě odevzdat všechny šperky. Dokonce i klenoty a vzácné dary, které dostala od manžela v den svatby. Nechali jí jen snubní prsten, pár sponek do vlasů a vyšívaný damaškový župánek, a to jen díky tomu, že je tmavě modré barvy. Jinak služebná dostala od Diany za úkol všechno necudné, tedy barevné a veselé, baronce zabavit.

Lorenze nevadilo, že jí vzali šperky a zahalili ji do černé. Nebouřila se. Ztratila Rogera, svět už jí neměl co nabídnout. Proč by se strojila?

Nezajímal ji ani rušný společenský život, který rodina vévody de Brézé vedla na královském dvoře a který čas od času zahrnoval i zámek Anet. Konaly se tu především velkolepé hony, kterých se s nemalým nadšením zúčastňoval dokonce samotný král. Jenomže při každé velké návštěvě se Lorenza přesto raději stáhla někam do klidného koutku a potichu si tam vyšívala.

Nepotřebovala k životu přepych, zvláštní zacházení, dokonce ani vlastní komornou. Navzdory urozenému původu

ji doma vždy vedli ke skromnosti. Stačilo jí, když jí občas služebná přišla pomoci s koupelí nebo oblékáním. Odmítala jednu komornou za druhou, až to nakonec paní domu vzdala. Lorenza by nesnesla, kdyby za ní neustále někdo slídlil jako špeh.

Kromě toho se každá zdejší služebná tvářila, že nerozumí její francouzštině. Ani její jméno nevyslovovaly správně, namísto *Lorenca* jí říkali *Lorenza*. Skličovalo ji, že nad ní takto ohrují nos a že je ani vévoda s vévodkyní nikdy neokřikli.

Lorenze spolu se šperky zmizel jakýkoli hmatatelný kousek vzpomínky na Rogera. Vždyť co jí po něm vlastně zůstalo, když ne pár chladných kamenů zasazených ve zlatě? I pozemky kdesi na jihu připadnou Rogerovu bratranci z otcovy strany, Jacquesovi d'Albon de Saint-André. Ty by si ale musela nárokovat u krále. S tím jí kdysi slíbil pomoci senešal, jenže za celé ty dva roky se v její věci nestalo vůbec nic, a teď když zemřel, se už asi těžko něco změní.

Jako všechny šlechtické dcery i Lorenzu učili zpěvu, hře na loutnu, kreslení, vyšívání i latině a francouzštině. Jenže to se teď ukázalo jako naprosto nepraktické. Ocitla se sama uprostřed cizí země, nikdo při ní nestál, ani otec, ani manžel, nevěděla, co si počít. Netušila, jak má bojovat o dědictví po manželovi. A stejně, na co bojovat, když milovaného muže jí to stejně nevrátí?! Jak plynul čas, cítila se stále zlomenější a churavější. Světské věci nechávala na Pánu Bohu a o to úporněji se modlila. *A qui la tête fait mal, souffre par tout le corps.* (Když je nemocná hlava, je nemocné celé tělo.)

Často přemýšlela, jestli by se necítila lépe v klášteře, kde stejně jednou skončí. Nevěděla, co má dělat. Bylo jí pouhých jednadvacet let a její život skončil dřív, než vůbec začal.

Za oknem nepřestávaly zuřit živly, upadající do pasti stále hlubší noci, a mladá baronka se na klekadle pokoušela rozpomenout na zvuk, který ji před chvílí tak nečekaně vyrušil.

Určitě se mi jen něco zdálo, vždyť tady se nikdy nic zajímavého nestane! Kdo by zabloudil až sem na Anet?!

S dalším hlubokým povzdechem vstala, posadila se na kraj postele a sáhla po masivním kameninovém poháru s modrým vzorem. Dopila bylinkový odvar, který jako jediný zaručoval alespoň nějaký spánek. Odložila ho zpět na měděný podnos a svíčku sfoukla tak zklamaně, jako by rozfukovala zbytky vlastní marné naděje. Natáhla se na posteli, přehodila přes sebe peřinu a odevzdaně zavřela oči. Ve tmě ji průvan drsně hladil po tváři. Jeho skřípavé kvílení se ozývalo po celém domě, jako by ho měl vítr každou chvíli odfouknout a zbořit. Příjemně ji při té představě mrazilo. V průběhu nocí, jako byla tato, vášně počasí útočily na její sluch mnohem naléhavěji než jindy. Tehdy se jí velmi živě vracel sen o jediném milování s Rogerem. V jejím spícím vědomí se probouzely city, které se jí přes den dařilo potlačovat. Ale jen zhaslo světlo, mohla by přísahat, že na sobě cítila jeho blízkost, jeho vůni...

Není divu, že kvůli těmto snivým objetím milovaného muže toužila baronka Lorenza de Nançay po zbytek svého života už jen spát.

## 2.

*Nad ránem, pár hodin poté...*

Vždy koncem léta mívala Diana de Poitiers, vévodkyně de Brézé, dvaatřicetiletá čerstvá vdova po normandském sene-

šalovi Louisovi de Brézé, mimořádně lehký spánek. Odma-lička vycítila příchod podzimu mnohem dřív než kdokoliv jiný a nadcházející změna ji instinktivně rozrušovala stejně jako jiná přírodní stvoření, která vévodkyně s nedočkavou dychtivostí lovila. Ještě hůře však spávala, když byla nucena přenocovat v cizím prostředí. V tom případě se stávala netrpklivým ranním ptáčetem a na svých cestách spěchala o to víc. Přesně jako teď.

Jenomže právě včera večer její skromný průvod, se kterým se tak nečekaně rozhodla vydat z královského zámku Blois domů na Anet, přepadl nepříjemný déšť. Ten se zakrátko změnil v urputnou bouřku, takže se vévodkyně i se svým služebnictvem musela uchýlit do nejbližšího hostince, jehož jméno se ani nesnažila zapamatovat. Vždyť na zámek je to už jen kousek, právě přebrodili řeku Eure. A ten drzý převozník si v tom nečase řekl o dvojnásobek ceny.

Vévodkyně se převalovala v posteli, a jen co ranní nebe slabě zežloutlo, ještě ani červánky se neobjevily, už vyskočila na koně.

Její komorná Philipa, která by za svou paní dala život, ji za nic na světě nechtěla pustit samotnou. Narychlo oblečená a ještě rozespálá se pokusila vyšplhat na koně, aby vévodkyni po zbytek cesty věrně doprovázela, ale vlastní tělo ji zradilo.

Diana se jejím strachu jen zasmála, i když ji Philipina oddanost mírně dojíkala. Vždyť během ranních projížděk na koni či loveckých výjezdů se vévodkyně uměla zatoulat mnohem dál, než je zbývající cesta domů!

Když Philipě přikázala, aby sesedla z koně, namožené a ne právě nejmladší komorné se po noci strávené v nepohodlné posteli vůbec neulevilo. Právě naopak. Při posledním pokusu

změnit vévodkynin názor se Philipa odmlčela a v nepřímém postoji vzdorovitě upřela svůj pohled do země. Takový nesouhlas by si za jiných okolností projevit nedovolila.

Jak to, že její jindy rozumná, důstojná a elegantní paní tuto situaci nechápe? Co by na to řekl nebohý vévoda? Nebo co by na to řeklo Jeho Veličenstvo, sám král František I.? Prostě se neslušelo, aby se vysoce postavená dvorní dáma proháněla na koňském hřbetu po kraji, třebaže vlastním, úplně sama!

„Netvař se tak kysele, Philipo,“ usmála se na ni vévodkyně, upřímně pobavená tím vřelým protestem, zatímco si zasouvala pár neposedných plavých loken pod černý klobouk. „Budu na Anetu dřív, než vy vůbec vyrazíte. Hlavně dej pozor, abyste všechno pořádně sbalili,“ přikázala jí ještě, než pobídla koně k pohybu. Pak se rychle otočila, aby své vzdorovitě komorné zmizela z dohledu.

Když vévodkyně de Brézé mluvila o balení, neměla na mysli zavazadla – vždyť na noc vůbec nic nevybalili. Diana si tímto způsobem chtěla svou komornou udobřit. Ukázat jí, že jí svěruje absolutní dohled nad jejími dalšími dvěma strážci, starším kočím a mladou služebnou, jejichž ranní rituály byly pomalejší, než byla vévodkyně schopna snést. A i když ji Philipa dokonale pochopila, dívala se za mizející elegantní postavou na koni plna rozpaků.

Tělem jí projel chlad, a tak si jen přitáhla kabátek více ke krku, chytila koně za ohlávku a vykročila ke stájím.

### 3.

Diana věděla, že Philipa má pravdu. Neslušelo se cestovat sama, nalahko, a už vůbec ne odjíždět od dvora tak často,

jenže posledních pár dní vévodkyni de Brézé nečekaně zmohlo.

Nebohého vévodu de Brézé podle vlastního přání pochovali v Rouenu, jeho srdce však o pár dní později vložili do hrobky v opatství Couloms k jeho otci. To vše mu po smrti jeho vdova do poslední tečky splnila a doufala, že jí to přinese mír a klid. Zjevně nepřineslo. Manželova nepřítomnost Dianu zasáhla nejvíce právě po návratu do královského paláce.

Vdali ji jako patnáctiletou za jednoho z nejmocnějších mužů země, bohatého a urozeného, ale především o šestatřicet let staršího. Kdo by se jí mohl divit, kdyby ho nikdy nemilovala?! Naučila se však se starým Louisem žít, zvykla si na něj, na jeho moudrost a rozvahu, vždyť oba dávali přednost hlavně rozumu... Možná proto jindy pragmatická vévodkyně v poslední době nerozuměla vlastním pocitům.

U dvora ji po návratu z pohřbu všechno tížilo a dusilo. Kromě toho musela nečekaně čelit náhlému a na její vkus příliš razantnímu dvoření tamních více či méně svobodných a více či méně urozených pánů. Vysoce postavená a vlivná vévodkyně, pověstná nejen nepochopitelnou oddaností starému manželovi, ale i svou krásou, byla najednou k mání, což ve společenských kruzích vyvolalo značný rozruch. Troufalé dvoření však vévodkyni nesmírně obtěžovalo, až zatoužila uchýlit se domů na Anet. Na dvoře si nemohla dovolit žádný projev slabosti, žádné slzy nebo otevřeně odmítavé postoje vůči nevídaným nápadníkům, proto odsud chtěla co nejrychleji utéct.

Jeho Veličenstvo mělo pochopení pro truchlení čerstvé vdovy, i když by ji na dvoře potřebovalo, a tak byla paní de Brézé na pár dní svých povinností zproštěna.



Především ale Dianin dvanáctiletý svěřenec, druhorozený královský syn princ Henrich, před králem několikrát otevřeně protestoval, jakmile se dozvěděl, že se jeho oblíbená dvorní dáma, na které lpěl podobně jako na matce, kterou už neměl, chystá v tak krátké době opět pryč. Když se s ním loučila, alespoň na adresu jejích vdovských šatů vzdorovitě poznamenal: „... a černá vám vůbec nesluší, madam!“ – přestože se Diana namísto do hrubého smutečního sukna oblékala do jemného hedvábí nebo atlasu.

Doufala, že stěny Anetu jí budou připomínat chvíle strávené s manželem a ochrání ji, než znovu najde svou pověstnou rozvahu. Chtěla věřit, že i krátký pobyt na zámku upokojí její podivně prázdné srdce... a přitom cítila výčitky, že potřebuje být na chvíli úplně sama, sama, dokonce i bez svých dvou dcer.

Proto se teď na hřbetu koně netrpělivě řítila kupředu, hledat doma to, co kdesi poztrácela...

A kdo toho časného rána zahlédl ženu na černém koni, v černém klobouku a černých šatech, za kterou zlověstně vlál černý plášť, lehce si ji mohl na pozadí svítání splést s temnou bytostí z polosvěta, možná se samotným ďáblem, který klusem uniká před světlem nového dne. Jistě by se pro jistotu pokřížoval.

#### 4.

Uříčená, ale o něco spokojenější, přijížděla vévodkyně Diana na své panství Anet. Nikdy nemusela klepat na bránu, každý ze strážců zámku ji už z dálky poznal, i když dnes přijela překvapivě sama a ze severu od lesa, po novém mostě.

Stráž vždy pečlivě sledovala okolí zámku z pozorovatelů umístěných nad dvěma hlavními vchody. Ke staré bráně na jihu vedl přes vodní příkop padací most, postavený ještě za dob Římanů. Na Anetu už se ale několik desetiletí nezvedal. Cesta ze severu byla nová, s pevným mostem, ale ani stráž si na ni ještě pořádně nezvykla. Do zámku se dalo dostat ještě i z jihozápadu boční branou pro služebnictvo, ale kvůli nebezpečnému úzkému padacímu mostku s polámanými dřevěnými prkny a rezavou konstrukcí po něm skoro nikdo nechodil.

Vodu do příkopu přiváděla řeka Eure, vinoucí se k pozemkům zámku od severu. Na její druhý břeh bylo možné se dostat až kousek dál od zámku. Z východní strany panství řeku překlenoval most se dvěma mohutnými kamennými oblouky určený pro pěší a jednotlivé koně. Využívali ho především obyvatelé zámku nebo obyvatelé přilehlého městečka, kteří se většinou kvůli čtvrtěnému trhu v Dreux potřebovali dostat na druhou stranu suchou nohou. Vozy a kočáry musely použít brod až u Marccily sur Eure, což bylo přesně opačným směrem.

Z jihozápadu se k hradbám Anetu tulilo městečko malé jako dlaň, z ostatních stran zámek obklopovaly husté lesy.

Masívní dvoupatrovou budovu samotného zámku, kdysi poctivě postavenou jako mohutný hrad z cihel a kamení s obdélníkovým půdorysem, chránily vysoké a podobně členité hradby. Rozlehlé nádvoří zabíralo překvapivě velkorysý prostor okolo celého zámku a hospodářských budov přiléhajících ke stavbě ze západu. Diana si však nikdy na těžkopádnost této starodávné architektury nezvykla. Do některých přestaveb se pustila hned po svatbě, čas od času v nich pokračovala, výsledky ji však jen málokdy uspokojily.

Poměrně nedávno začala mezi severními hradbami a lesem budovat zahradu s milými zákoutími, podstatu okolí domu však změnit nedokázala. Na to okolní lesy příliš milovala.

Jako každý s vlastním vkusem ani ona nepodléhala módě, protože ji sama tvořila. I tak ale ráda přijala za své některé svěží nápady mistrů z Boloně či Florencie, které ji v královských palácích a zahradách ve Fontainebleau nebo Amboise nadchly. Osobně byla velmi hrdá především na fontánu s postavami amorků a nymf, z nichž většinu sama navrhla a osobně umístila. Nechala ji postavit na sever od domu, směrem k budoucí zahradě, i když manžel tehdy protestoval, že je příliš nevkusná na to, aby ji sledovali z každého okna z té strany domu. Podle něj překážela výhledu, když se zadními dveřmi vyjde ven!

Ona však na jeho názor příliš nedala. Aby mohla umístit fontánu tam, kam chtěla, nechala dokonce částečně zbourat severní hradby a novým širokým mostem překlenout i hladinu řeky, která zámek z té strany těsně obkreslovala. Dlouho o tom vedla s vévodou vášnivé debaty, ale most i fontána nakonec příjemně překvapily i starého pána. Den co den těšila každého, kdo vyšel ven zadním vchodem. Od mostu se v zahradě měly do stran rozbíhat tři hlavní chodníky, po vévodově smrti však Diana všechny venkovní práce nečekaně zastavila.

Navzdory nadšení pro pár moderních keříků a rostlin z Nového světa by zahradu nenechala rozprostřít se, kam až oko dohlédne. Nikdy by kvůli ní nenechala pokácet obrovské plochy lesa, i když by zahrada pěkně obkreslila cestu křižující divokou louku za zámkem, která dál vedla lesem podél řeky směrem k Marccily sur Eure.

Diana svoji zahradu pojala jako komorně působící ostrůvky velmi rafinovaně vybraných rostlin, keřů a stromů a vytříbeností tvarů a barev chtěla zdůraznit kontrast mezi dokonale promyšlenou zahradou a okolní divokou přírodou. Ať už se na zámku konal hon s účastí významných hostů nebo se jako každý den vydala sama na projíždku na koni, milovala každyčkový strom v okolí... Jenže kvůli vévodově smrti Diana letos tradiční hon nepořádala.

Dnes ráno se strážce černočerného jezdcе přibližujícího se na koni ze severu nejdřív lekl, ale podle charakteristické rychlé jízdy vévodkyni hned poznal. Seskočil z pozorovatelný k průchodu mezi hradbami a po dalším členu strážce poslal do domu zprávu, že přichází paní. Tomu až čapka nadskakovala, jak pelášil ostatním oznámit tu novinu. Nedala předem vědět, kdy přijede, a dům se teprve probouzel. Každý ale věděl, že když v domě nebude něco v pořádku, umí se vévodkyně pěkně rozčítit.

Vévodkyně jim nemohla poslat zprávu, že přijede, vždyť ještě předevcírem ani sama netušila, že se na Anet vydá. Proto chápala roztržitost vepsanou do rozpačitých pohledů čeládky a služebnictva. Když přijížděla po novém mostě ke stájím kolem fontány, nevěřičně se na ni mračili, jako by tam před nimi vyrostla přímo ze země. Některé rozespale obličejе, s ústy dokořán, v ní dokonce vyvolaly mírný úsměv.

Štiplavě svěží ranní vzduch, ještě vlhký po noční bouřce, v sobě mísil vůně bujné přírody na konci léta. Cestou ji probral a zvedl jí náladu. Konečně byla doma a začínala se cítit spokojená... možná dokonce i znovu silná.

Líbilo se jí, jak se jí ten známý svět, kterému vládla, před jejíma očima probouzel. Jako by se tu vůbec nic nezměnilo.

Sundala si klobouk, vždyť byla doma, a utřela si zpcené čelo. Služebnictvo ji chvatně, ale přívětivě vívalo, až se jí najednou zdálo, že i Louis ji co nevidět přijde obejmout. Hřbetem ruky si rychle do rukavičky setřela slzu...

„Vítejte doma, madam!“ postavil se přímo před jejího koně správce Régnaut de la Duché, urostlý čtyřicátník, kterého vévoda přijal teprve nedávno. Svou práci odváděl s nadšením a vévodkyni v těchto neklidných dobách těšilo, že má na Anetu někoho, na koho se může spolehnout.

Hlavou jí problesklo, jak ráda vidí i jeho, i když ji na něm vždy trochu odrazoval ten chladný pohled šedých očí.

De la Duché za sebou vedl její dva elegantní chrty, které před dvěma lety dostala jako dar od Jeho Veličenstva. Ten je na důkaz úcty dostal při oficiální návštěvě od tureckého sultána Sulejmana.

„Proč je vedete na vodítku, milý pane?“ divila se Diana. Své miláčky nikdy nepřivazovala, i když to byly pořádně divoké šelmy, jejichž instinkty vynikaly především při lovech v lesích. Psi poslouchali na slovo nejvíce právě jeho, Dianu a o něco méně i nebohého vévodu. Všem ostatním naháněli strach, nikdo jiný je neuměl zkrotit.

„Od večera jsou jako na trní, madam,“ vysvětlil de la Duché a volnou rukou pohladil určeného koně. „Zřejmě jako jediní vycítili váš příchod,“ dodal suše s pokusem o vtip.

Potom chytil ohlávku, aby pomohl vévodkyni slézt z koně, a ohlédl se za sebe, komu ze služebnictva by předal psy. Služebnictva se tu sešlo poměrně hodně, ale všichni bázně klopili pohledy. Obyčejně se jich všichni báli, co teprve teď, když zlověstně vrčeli a bránili se uvázání. Kdoví, co by vedli, kdyby je silný správce nedržel tak nakrátko?!

„Co dostali žrát?“ zajímalo Dianu, když seskočila z koně. Zamračeně si k psům přidřepla a stále v rukavičkách je hladila po hlavě a za ušima. Jen se jich dotkla, psi spokojeně zakňučeli. De la Duché pustil vodítka, aby se s nimi mohla přivítat. Apollon a Daphné na vévodkyni radostně vyskočili, až ji málem povalili na zem. Na chvíli zapomněli, co je v noci tak rozrušilo, a vesele vrtěli ocasem. Jen co správce otevřel stáje, do kterých vedl Dianina koně, psi se rázem jako mávnutím kouzelného proutku znovu změnili v divoké saně a chtěli se za ním zběsile rozběhnout.

Diana je bleskurychlým hmatem zastavila. „Dost!“ zakřičela z plných plic, jenomže na rozbahněné půdě uklouzla. Psi nepřestávali divoce štěkat, a aby je vůbec udržela, musela zůstat ležet na zemi.

Okamžitě k ní přiskočil správce se sluhou Jeanem, správce chytil vodítka a prudce jimi trhl. Psi se konečně uklidnili.

Jean pomohl vévodkyni zpět na nohy. Tři služky jí zcela zbytečně čistily šaty od bláta a mokré trávy, další jí rychle podávala klobouk, který vytáhla z kaluže.

Vévodkyně se narovнала, jemně, ale rázně odstrčila služky stranou a našťavaně, jako velká voda se hrnula do stájí. Náhle totiž pochopila, *proč* se psi chovají tak agresivně.

Vtom se jí do cesty postavila Nanette, Jeanova matka.

To se dalo čekat, že kde je ten líný Jean, tam se objeví i jeho obtlouklá matka, napadlo Dianu.

„Nenamáhejte se, madam! Jean vašeho koně odvede,“ ozval se Nanettin hrubý hlas.

„Co tam schováváte?“ zavrčela vévodkyně rozčíleně a pokynula Nanette, aby ustoupila stranou. Jak se jí ta kojná vůbec opovažuje stavět do cesty?

„Nic neschováváme, madam...“ rozhodila Nanette baculatými rukama nevinně, semkla přitom ústa a vzápětí co nejlaskavěji dodala: „... ale určitě si ráda po cestě odpočínáte...“ Jen Jean věděl, jak velký strach jeho matka právě překonávala.

„Nanette!“ okřikla ji Diana, protože jí docházela trpělivost. „Už dávno jste měli začít chystat vodu na moji koupel!“ Zpod pásku svižně vytáhla černý jezdecký bičík s krátkou rukojetí a rychle jím ve vzduchu švihla. Vzduch protal nepříjemný zvuk.

Zaskočený Jean nejdříve mrkl na matku, jestli jí vévodkyně neublížila, a pak se hned podivně rozhlédl po stájích.

Diana okamžitě zaregistrovala jeho pohled a hned se tím směrem vydala. V místě, kam se odkládaly postroje, uviděla na udusané půdě na troše slámy ležet dívku. Od hlavy k patě ušpiněnou, choulící se v potrhaných šatech v koutku.

„Kdo to je?“ zasyčela vévodkyně přísně.

Jean, tušící katastrofu, se postavil mezi dívku a svou paní. „Ni-nikdo, madam...“

U vchodu do stájí se už v té chvíli zvědavě tlačilo téměř všechno služebnictvo. Zpráva o příchodu vévodkyně, o neklidných psech a o čemsi ve stájích se šířila rychleji než požár.

„Moc dobře víš, že tu nesnesu žádné vaše vesnické běhny! Ty moresy, co tě naučil Roger, musejí přestat! Dávno tady není a ty jsi tu jen sluhou.“ Syn kojné si moc dovoloval, musí konečně pochopit, kde je jeho místo! Co na tom, že se podobá nebohému vnukovi jejího muže? Je načase ty dva konečně vyhodit!

„Ale madam... Já...“

Diana ho nazlobeně obešla. Když se nad mladou ženou sehnula, jízdou povolený účes se úplně rozpadl a plavé kadeře

jí zastřely obličej. To ji rozčílilo ještě víc. „Vstávej, špíno!“ zakřičela Diana a rozpráhla se, že nešťastníci zbičuje. „Tady není žádný nevěstinec ani chudobinec, ty couro jedna špinavá!“

Už by ji švihla, kdyby jí Jean nezadržel ruku. „Madam, ne... Prosím!“

Okamžitě mu v tu chvíli byla vděčná, když pod vrstvou bláta zahlédla jemnou a bohatou výšivku lemu jejího pláště a modrých šatů pod nimi. Tohle není nějaká poběhlice, došlo jí, když uviděla pěstěné vlasy, ruce i kdysi honosné, teď už zničené šaty neznámé ženy.

Kousek vedle ní ležely odřené saténové střevíce. Někdo jí sem musel donést. Dáma se přece vyzouvá jen v naprostém soukromí!

„Madam, prosím, slitujte se...“ začal Jean, ale do řeči mu skočila jeho matka: „Přišla v noci, madam, v té bouřce. Nevěděli jsme, co s ní máme dělat!“

Vévodkyně najednou přestala soptit, uklidnila se. Uvolnila ruku, kterou doposud držel Jean. Ten se pokorně nahnul v očekávání trestu za svou opovážlivost.

Něco se v ní zlomilo a bolavá prázdnota, co ji poslední dny tak páčila v duši, někam zmizela. Vrhla se na zem k neznámé dívce, opatrně jí zvedla hlavu a ještě opatrněji zahalila její křehké tělo do jezdeckého pláště, který si rychle sundala.

Pak se obořila na čeládku: „Jste snad slepí? Copak nevidíte, že je to urozená osoba? Ani vy, de la Duché?“ křičela Diana na celé kolo. Správce však stále ještě venku držel na vodítku ty krvelačné bestie, které teď do vévodkynina křiku štěkaly o to víc. On jediný zatím ještě stále netušil, co se ve stáji odehrává.



„To nevidíte, že je celá promočená a třese se zimou?“ pokračovala Diana. „Kdo ji sem zavřel jako nějakého prašivého psa? Jeane, okamžitě ji odneste do pokoje pro hosty, a vy, správce, zapřáhněte a přivezte doktora Cosiliéra, vždyť celá hoří. Nanette, běžte pro ni okamžitě připravit nějaký posilující odvar z bylin. Za tohle se mi budete všichni zodpovídat později...“

„Nevěděli jsme, kdo to je. Přišla v noci...“

Vévodkyně Diana de Brézé vrhla zlostný pohled na své služebné, aby se vzápětí plná nefalšované mateřské něhy sklónila nad neznámou dívkou. Chytila ji za ruku, pohládila po špinavých vlasech a tiše na ni promluvila: „Neboj se, srdíčko, teď už bude dobře...“ – jako by to zároveň říkala sama sobě...

Dívka s námahou a sotva znatelně pootevřela oči. Pohnula rty, ale nic z nich nevyšlo.

„Tiše, dítě moje... Na slova bude čas později. Teď musíš nabrat sílu!“ chlácholila ji Diana.

Pak se rychle postavila, napřímila se a rozkřikla se na sluhy a čeládku, která nerozhodně postávala u vchodu do stájí: „No tak! Pohněte se už, pomozte jim! Jestli ta mladá žena zemře, někdo z vás si to odpyká!“

## 5.

### *Pár hodin předtím...*

Zahradník Justin, malý a poměrně zavalitý šedesátiletý muž, který odmalička kulhal, by si nikdy nepomyslel, že se právě jemu může něco takového stát. Když mu v noci do náruče padla polomrtvá dívka, přemohla ho vlna nového, zcela

neznámého pocitu. Už je to pár let, co přestal nahánět děvčata ze vsi nebo z panství, když však zachytil toto křehké stvoření, jak klesalo k zemi, měl pocit, jako by z nebes na zem spadl anděl.

Vždycky si myslel, že krásnější žena než nádherná vévodkyně Diana na světě ani nemůže existovat. Vévodkyně dokonalá porcelánová pleť doslova zářila, hlavně když se při světle svíček převlékala nebo když se ráno koupala. Zahradník by si nikdy žádný z těchto rituálů nenechal ujít. Pozoroval ji nenápadným průzorem, který sám vytvořil ještě v průběhu přestavby Anetu, když se sem Diana jako druhá senešalova manželka nastěhovala. Její nedokončené architektonické zásahy, díky nimž vznikly na chodbách různé výklenky pro průchody k budoucím přístavbám, prozatím slepým, služebnictvo dočasně zakrylo těžkými závěsy či gobelíny přivezenými z benátských a milánských válečných výprav. Právě Justin však tyto nedostatky nového zdíva velmi oceňoval.

Maskovaný gobelíny a zahleděný škvírou do útrob vévodkyniných komnat strávil nejednu příjemnou chvíli. Později, když si pan Roger přivedl nevěstu, mladičkou a trochu okrouhlejší Lorenzu, začal se poohlížet po dalším zákoutí, kde by provrtným otvorem uviděl co nejvíc. Lorenza však většinu času věnovala vyšívání a modlení, což Justina navzdory jeho nenáročné povaze nudilo. O to více se radoval, když se na Anet ze dvora vracela sice ne už tak mladičká, zato ale stále překrásná a přitažlivá vévodkyně... Ale dnes v noci mu z nebe do náruče spadl anděl!

Jen náhodou právě kráčel okolo hlavní brány, když na něj někdo začal bouchat a slabým hlasem křičet o pomoc

a smilování Boží. Stráží jako vždy chvíli trvalo, než se k bráně dostala, a tak se rozhodl ji otevřít sám. Právě v tu chvíli se mu mladá žena vysílením sesunula do náruče. Kdyby ji nechytil, zhroutila by se přímo do rozblácené kaluže. Dlouhá chůze v tom nečase a bezesporu i pár pádů po cestě změnila oblečení i obuv dívky k nepoznání.

Když Justin zahlédl v záblesku zuřivé bouře její krásnou tvář, jeho osud byl navždy zpečetěn.

Rychle se rozhlédl, jestli ho nikdo neviděl, a pak s námahou, ale velkým nadšením odložil bezvládné tělo na lavici do výklenku, pryč od nečasu a dále od hlavní brány, a na své poměry bránu rychle zavřel.

„Co tady děláš tak pozdě v noci, zahradníku?“ zakřičel na něj nečekaně strážce Séraphin, který se právě vracel z kuchyně. Jeho snoubenka, zrzavá kuchařka Francine Duvayová, mu právě naservírovala trochu cibulové polévky na zahřátí a pečené maso, které pro něj tajně odnesla po večeři z barončina stolu.

„Nic,“ odsekl Justin a rychlým pohledem zkontroloval, jestli si strážce nevšiml nehybného těla neznámé. „Co bych dělal, milý Séraphine, můj příteli?! To jen ta bouřka mi nedá spát!“

„Co se mi tu po nocích motáš, starý blázne? Zalez zpátky do tepla, do postele...“ odvětil strážce už mírněji, protože mu došlo, že by se od něj mohla vévodkyně dozvědět, že uprostřed noci nestál na svém místě a nehlídal hlavní bránu. Nestalo se to poprvé, proto jej jeho předchůdce na stráží nečekal a po skončení služby rovnou odešel. Každého z družiny pána de Brézé i strážců zámku dávno přestalo bavit, jak se Séraphin věčně někde potuluje. Ano, má krásnou a mladou snoubenku. No

a co. To neznamená, že když má sám strážit bránu a panstvo je zrovna mimo zámek, klidně se u brány půl služby vůbec neukáže. Kdyby se to dozvěděl vévoda, teď už spíš jen vévodkyně, nechala by je všechny zbičovat.

A tak Séraphin hned přešel na žertování: „Tobě se ale možná do postele nechce, Justine... Tobě je líp venku v tom nečase, než vedle tvojí staré!“ zařehl se a poplácal zahradníka dobromyslně po rameni.

Ze vzhledu své ženy si dělal legraci i sám Justin. V tomto směru si s ním osud nehezky pohrál: vzal si totiž celkem pěknou a šikovnou mladou ženu. Ale neštovice, které na panství přišly necelý rok po svatbě a které jeho žena sotva přežila, se strašlivými jizvami podepsaly nejen na její tváři, ale na celém jejím těle. Kulhala dokonce ještě hůř než on sám. Velmi se mu tenkrát zprotivila, ale vyhnat z domu ji nedokázal. Dobře vařila, o domácnost se vzorně starala a ještě i nějaký ten peníz ušetřila. Zahradník začal své zklamání zapíjet, z jejího vzhledu si utahoval a příležitostné potěšení hledal jinde.

A v tuhle chvíli měl Justin úplně jiný problém než myslet na svou ženu. Čepice mu už dávno promokla, schoval ji do kapsy, možná ji dokonce někde ztratil. Po vlasech mu stékaly čůrky dešťové vody a v hlavě už se rodil plán, kam toho krásného anděla ukryje. Vždyť mu ho seslal sám Bůh – o tom nepochyboval – za všechno to příkoří, co musel za svůj život vytrpět. Ta dívka, to líbezná poupátko je odpovědí na jeho modlitby. Nikomu ji nedá, nechá si ji pro sebe! Potřebuje se Séraphina co nejdříve zbavit.

„No jo,“ odvětil stejně bodrým tónem a při dalším hromu se posunul o několik kroků dozadu, aby strážce odlákal co

nejdál od výklenku, kde dívku položil. „Každý holt nemá doma takovou krasavici, jako je tvoje Francine! Od té bych se věru nechal zahřát rád.“

„Dávej si pozor na jazyk, staříku!“ napomenul ho strážce a před nosem mu zamával halapartnou. „O mojí Francine se nežertuj! Jsem sice chudý, ale i já mám trochu té šlechtické krve, jak jistě víš. A o dámách já jako šlechtic mluvím slušně!“

Každý věděl, jak si strážce zakládá na báchorce, že jeho matka spávala s pánem de Brézé, když ovdověl a než se v třiapadesáti letech podruhé oženil s mladou Dianou de Poitiers. A že je tak vlastně vévodkynin nevlastní syn. Naštěstí se o tom paní domu nikdy nedoslechla, jinak by pochopitelně nedovolila, aby se mezi služebnictvem o jejím muži šířila tak nehorázná lež, že nějaká služka porodila pánovi vytouženého syna.

Něco pravdy na tom ale možná bylo, protože krásná kuchařka Francine se nijak netajila tím, že se jednou provdá za skutečného šlechtice. Tělesný půvab byl jejím jediným majetkem a rozhodně jím nemínila plýtvat na nějakého *crétin des Alpes*. Musí to být někdo, komu v žilách koluje aspoň kapka šlechtické krve. Vůbec nepochybovala, že by se jí v životě nenaskytla nějaká příležitost. Vždyť i ten nejurozenější je jen chlap, a s těmi to malá zrzka opravdu uměla! Proto Justin a ani nikdo jiný ze zámku nepochyboval, že Séraphin nějakou tu modrou kapku v krvi má, jinak by se s ním krásná kuchařinka nezasnoubila.

Pak se znovu zablýsklo, jako by nebesa jen potvrzovala Séraphinova slova. Anebo jen Bůh Justina nabádá, aby si prospíšil?

Zahradník si vyčítal, že jen hloupě plácá a všemožně se snaží maskovat svou netrpělivost. „Vždyť já to tak nemyslel, Séraphine, příteli!“

Občas se zadíval do tmy směrem k mladé ženě, jestli ji Séraphin náhodou nemůže vidět, a doufal, že brzy odejde. Roztržitostí se nedokázal pořádně soustředit a vůbec nevěděl, co má říct. Lomcovala jím prudká radost z tak krásného daru a zároveň strach, že o svou krasavici přijde. Že mu ji někdo vezme. To nesmí dopustit, ona patří jen jemu! Byl o tom více a více přesvědčený.

Jenže Séraphin se nikam nechystal. Právě naopak: odešel na strážnici, kde by ho stříška alespoň trochu chránila před deštěm, jen si narovnal klobouk, důstojně uchopil halapartnu a v celé své dvoumetrové kráse se zastavil jen kousek od brány, mezi sloupy schodiště, které vedlo na hradby. Odtud měl výhled na všechny strany.

Justin nervózně svažil obočí, takhle se k tomu andělovi nedostane. Neviděl jiné východisko než se se strážcem rozloučit. „Tak dobrou noc a příjemnou službu!“ zakřičel na Séraphina přes burácející hrom a předstíral, že odchází. Za rohem se však schoval a otřel si tvář do promoknutého rukávu. Mohl jen doufat, že se dívka neprobere a nepůjde hledat smilování Boží k Séraphinovi.

Naštěstí mu v tom pomohl právě déšť, který se spustil s takovou prudkostí, že se Séraphin přece jen rozhodl schovat do strážní budky. Když si myslel, že ho nikdo nevidí, vytáhl ze skrýše lahvinku a několikrát si z ní pěkně přihrnul.

Justin se pomalu a opatrně blížil ke strážnici a viděl, jak se dobře najedenému a alkoholem posilněnému strážnému klíží oči. Na úzké lavici se zabalil do pláště a za chvíli usnul.